

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto
Kyberturvallisuuskeskus

Kybersää

Marraskuu 2023

#kybersää

Kybersää kertoo kuukauden merkittävistä tietoturvapoikkeamista ja -ilmiöistä.

Tämä tuote on suunnattu ensisijaisesti eri tasoilla organisaatioiden tietoturvallisuuden parissa työskenteleville.

Lukija saa nopean kokonaiskuvan, mitä kyberturvallisuuskentällä on tapahtunut ja mitä on tulossa.

Kybersää voi olla:

rauhallinen

huolestuttava

vakava

Kuukauden tunnuslukuja

Kyberturvallisuuskeskukselle tehtyjen ilmoitusten perusteella Microsoft 365 -kalastelukampanjan aikana lähetettiin yli 10 000 kalasteluviestiä.^[1]

Tietoturvan kehittämisen tukea myönnetty yhteensä 24 yritykselle.^[2]

Kybersää marraskuu 2023

Tietomurrot ja -vuodot

- ▶ Tietomurtojen aiheuttamat kiristyshaittaohjelmahyökkäykset kohdentuivat erityisesti teollisuuden aloille marraskuussa. Useimmissa tapauksissa Akira- ja LockBit-kyberrikollisryhmät olivat tapausten takana.

Huijaukset ja kalastelut

- ▶ Marraskuun alun laajalla tekstiviestikampanjalla yritettiin huijata vuokratuloja väärälle tilille.
- ▶ Facebook-sivujen haltijoita peloteltiin sivujen sulkemisella eri syistä. Huijari yritti kaapata sivut itselleen.
- ▶ Ärhäkkä pankkitunnuskalastelu pelotteli tuntemattomilla maksuilla ja tilien sulkemisella.

Haittaohjelmat ja haavoittuvuudet

- ▶ Olemme saaneet useita ilmoituksia kiristyshaittaohjelmahavainnoista.
- ▶ Ciscon laitteissa oli useita kriittisiä haavoittuvuuksia, jotka vaativat välitöntä päivittämistä.
- ▶ Kartoitimme Citrix Bleed -haavoittuvuutta (CVE-2023-4966) ja kontaktoimme useita organisaatioita.

Automaatio ja IoT

- ▶ EU:n kyberkestävyyssäädöksestä (CRA) saavutettiin poliittinen sopu.^[3]
- ▶ Unitronicsin ohjelmoitaviin logiikkaohjaimiin (PLC) on tehty tietomurtoja myös Suomessa. Ohjaimia käytetään vedenpuhdistamoista pieniin voimalaitoksiin. Hyökkäykset ovat onnistuneet mm. heikkojen oletussalasanojen vuoksi.^[4]

Verkkojen toimivuus

- ▶ Marraskuussa yleisissä viestintäpalveluissa oli 7 merkittävää toimivuushäiriötä.
- ▶ Haktivistit kohdistivat palvelunestohyökkäyksiä Suomeen myös marraskuussa.
- ▶ Organisaatiot eivät ole raportoineet merkittävistä palveluvaikutuksista palvelunestohyökkäyksiin liittyen.

Vakoilu

- ▶ Suojelupoliisi varoitti marraskuussa jälleen kuluttajakäyttöön tarkoitettujen verkkolaitteiden hyödyntämisestä kybervakoilussa.^[5]
- ▶ Heikosti suojattuja ja haavoittuvia, internetiin yhdistettyjä laitteita murretaan osaksi hyökkäysinfrastruktuuria, ja niitä hyödyntämällä vaikeutetaan kyberhyökkäyksen havaitsemista.

Kyberturvallisuuskeskuksen toimenpiteet ja vinkit varautumiseen

Kesästä alkaen on ollut havaittavissa kyberrikollisten nopeutunut kyky hyödyntää julki tulleita haavoittuvuuksia. Päivityksistä tulee huolehtia vuoden jokaisena päivänä, myös tulevana joulun pyhinä.

Varmuuskopioinnin muistisääntö 3 – 2 – 1. Ota vähintään 3 varmuuskopiota, säilytä niitä vähintään 2 eri formaatissa ja paikassa, sekä pidä vähintään 1 varmuuskopio irti verkosta.

Julkaisimme uuden ohjeen Tietoturva on koko organisaation asia - vinkkejä henkilöstön tietoturvakoulutuksen suunnitteluun.^[6]

Tietoturvan kehittämisen tukea 24 yritykselle - enintään 100 000 euron tuet jaettiin loppuun.^[2]

Marraskuun kyberturvallisuuden yleiskuva

- ▶ Marraskuun trendeihin lukeutui tunnettujen haavoittuvuuksien hyödyntäminen tietomurroissa ja kiristyshaittaohjelmahyökkäyksissä.
  - ▶ Marraskuussa julkistettiin lukuisia kriittisiä haavoittuvuuksia, jotka edellyttivät ylläpitäjiltä välittömiä päivitys- tai rajoitustoimenpiteitä.
  - ▶ Kiristyshaittaohjelma Akiran on havaittu hyväksikäyttävän syksyistä Ciscon verkkolaittehaavoittuvuutta (CVE-2023-20269) myös Suomessa.
- ▶ Kiristyshaittaohjelmatoimijat pyrkivät usein myös salaamaan tai tuhoamaan varmuuskopiot. Tällä tavalla rikolliset vaikeuttavat merkittävästi yritysten orgaanista palautumiskykyä. Säilytä siis vähintään 1 varmuuskopio irti verkosta.
- ▶ Sähköpostitilit kuuluvat rikollisten suosikkikohteisiin. Arkaluonteiset tiedot kannattaakin lähettää salatulla sähköpostilla ja säilyttää muualla kuin sähköpostilaatikossa.

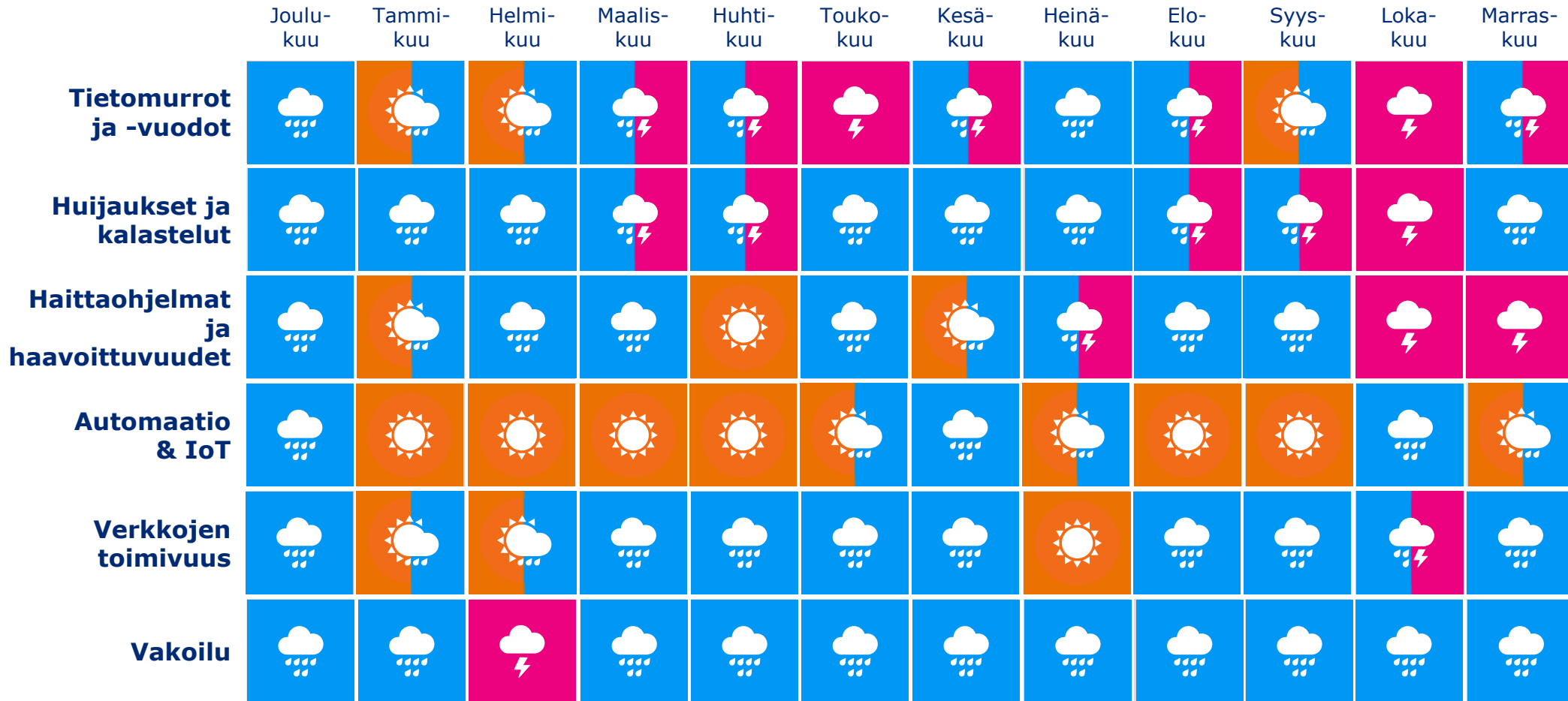
Ilmiöiden ja toimialojen trendit

Osiassa käymme läpi kyberturvallisuuden ilmiöiden kehitystä ja trendejä eri aikaväleillä. Toimialakohtaisissa nostoissa on esitelty eri toimialojen tilannetta yleistasolla.

Kyberturvallisuuden trendit kulunut 12 kk

Pitkä aikaväli ja lähitulevaisuus

Osiossa on esitelty pitkän aikavälin ja lähitulevaisuuden kyberturvallisuuden ilmiöitä. Seuraamiemme pitkän aikavälin ilmiöiden joukosta analysoidaan kuukausittain yksi ilmiö. Top 5 –kyberuhkat kertovat puolestaan lähitulevaisuuden uhkista.

Pitkän aikavälin (5v+) kybersää: ilmiöt joita seuraamme

Tarve kyber-
turvallisuuden
osaajille

Pula
puolijohteista

Tekoälyn
käyttö
kyberrikolli-
suudessa

Suurvalta-
kilpailun
vaikutukset
sääntelyyn

Älylaitteiden
elinkaari ja
kierrätys

Kyber-
vakoilun ja
rikollisuuden
rajojen
hämärtymi-
nen

IoT

6G

Kiristyshaitta-
ohjelmien
käyttö
murroksessa

Teknologia
osana
suurvalta-
kilpailua

Sääntelyn
ulottuminen
uusille
toimialoille

Osallistu-
minen
digitaalisessa
ympäristössä

Pitkän aikavälin kybersää: 6G

6G-matkaviestinteknologiaa kehitetään parhaillaan globaalisti, ja sitä odotetaan käyttöön 2030-luvulla. Suomessa on aloitettu 6G-tutkimus jo yli viisi vuotta sitten Oulun yliopiston koordinoimassa 6G-lippulaivahankkeessa ensimmäisten joukossa maailmassa. Suomessa halutaankin olla 6G:n osalta edelläkävijöiden joukossa. [\[7, 8\]](#)

- ▶ Tulevaisuudessa älylaitteiden kirjo kasvaa entisestään: yhä useammat erilaiset laitteet liittyvät tulevaisuudessa pilveen tekoälyn optimoiman verkon kautta. 6G:n kaikenkattavat periaatteet ovat kestävyys, turvallisuus/yksityisyys/resilienssi, kaikkialla läsnä oleva älykkyys sekä yhteyksien tuominen kaikille. [\[8, 9\]](#)
- ▶ 6G tehostaa verkkojen hajautusta ja reunalaskennan hyödyntämistä, sekä tuo mukanaan uudentyyppisiä päätelaitteita. 6G yhdistää fyysisen, digitaalisen ja biologisen maailman ja tulee mahdollistamaan täysin uudenlaisten palvelujen kehittämisen. [\[8\]](#)
- ▶ Kansainvälinen televiestintäliitto ITU hyväksyi 6G:n (IMT-2030) viitekehyksen marraskuussa. Lisäksi EU:n Radiotaajuuspolitiikkaryhmän 6G-kannanotto on myös julkaistu. Maailman radioviestintäkonferenssissa (WRC-23) tehdään päätöksiä uusiin 6G-taajuuksiin liittyen. Traficom vaikuttaa aktiivisesti kansainvälisessä 6G-työssä. [\[10, 11\]](#)

Tietoturva-alan kehitys, sääntely ja standardit

Tietoturva-alan kehitys -osiossa kerromme keskeisistä uudistuksista esimerkiksi alaa koskevan lainsäädännön tai asetusten päivityksiin liittyen. Kerromme kaikille tärkeää kyberturvallisuustietoa ja Kyberturvallisuuskeskuksen ajankohtaisista asioista.

Oikeudelliset asiat

- ▶ Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien määräys kampittaa rikollisten mahdollisuuksia tekstiviestihuijauksiin – organisaatiot voivat hakea lähettäjätunnuksensa suojausta 9.11.2023 alkaen. [\[12, 13\]](#)
- ▶ Traficomien 9.11.2023 voimaantullut määräys rajoittaa rikollisten mahdollisuutta väärentää tekstiviestin vastaanottajalle näkyvää lähettäjätietoa.
  - ▶ Määräyksen myötä organisaatiot voivat suojata käyttämänsä lähettäjätunnukset (SMS Sender ID) tiettyjen reunaehtojen puitteissa ja varmistaa, ettei mikään muu taho voi käyttää samaa tunnusta Suomessa.
  - ▶ Määräys tarjoaa tekstiviestejä lähettäville organisaatioille työkalut tunnusten suojaamiseen, mutta se ei tuo suojaa ennen kuin tunnukset on rekisteröity.
  - ▶ Hakemukset lähettäjätunnusten suojaamisesta tehdään Traficomien verkkosivuilla olevalla lomakkeella.
  - ▶ Lisäksi Traficom on julkaissut ohjeen tekstiviestin lähettäjätiedon suojaamisesta.

Oikeudelliset asiat

- ▶ Liikenne- ja viestintävirasto Traficom in luonnos määräykseksi teletoiminnan tietoturvasta lausuntokierroksella 12.1.2024 saakka.^[14]
- ▶ Määräyksellä ajantasaistetaan 4.3.2015 voimaan tullut määräys teletoiminnan tietoturvasta (Viestintävirasto 67 A/2015 M).
  - ▶ Määräys ajantasaistaa tietoturvavaatimuksia kaikkien viestintäverkkojen ja -palvelujen osalta. Määräyksessä otetaan huomioon erityisesti 5G-tekniologian uudet arkkitehtuuriratkaisut, matkaviestinverkkojen uudet käyttötapaukset ja niihin liittyvät tietoturvavaatimukset.
  - ▶ Määräyksessä määritellään tietoturvan toteuttamista koskevat vähimmäisvaatimukset. Määräyksellä pyritään siihen, että tietoturvan huomioiminen teleyrityksissä on osa jokapäiväistä toimintaa, ja että tietoturvatekijät huomioimaan rutiininomaisesti ja tehokkailla prosesseilla osana viestintäverkkojen ja -palvelujen toteutusta.
  - ▶ Määräyksen on tarkoitus tulla voimaan alkuvuodesta 2024 niin, että se tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua määräyksen antamisesta.

Oikeudelliset asiat

- ▶ Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat hyväksyneet EU:n datasäädöksen.[\[15, 16, 17\]](#)
- ▶ Euroopan neuvosto on 27.11.2023 hyväksynyt uuden asetuksen, joka koskee datan oikeudenmukaisen saatavuuden ja käytön yhdenmukaisia sääntöjä.
  - ▶ EU:n datasäädöksen tavoitteena on edistää datan oikeudenmukaista jakautumista datatalouden toimijoiden kesken, edistää datamarkkinoiden kilpailukykyä, avata mahdollisuuksia datavetoisille innovaatioille ja parantaa datan saatavuutta kaikille.
  - ▶ Datasäädöksessä asetetaan valmistajille ja palveluntarjoajille velvollisuus antaa verkkoon liitettyjen tuotteiden ja niihin liittyvien palveluiden käyttäjille pääsy ja mahdollisuus käyttää uudelleen tuotteidensa ja palvelujensa käytön tuloksena tuotettua dataa.
  - ▶ Asetus tulee voimaan 20 päivän kuluttua julkaisemisesta EU:n virallisessa lehdessä ja sitä aletaan soveltaa pääosin 20 kuukauden kuluttua voimaantulosta.

Oikeudelliset asiat

- ▶ Euroopan tietosuojaneuvosto on julkaissut ohjeluonnoksen sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin (ns. ePrivacy-direktiivin) teknisestä soveltamisalasta. [\[18\]](#)
  - ▶ Ohje selventää, mitä teknisiä toimia, erityisesti uusia seurantatekniikoita, direktiivin 5 artiklan 3 kohta koskee.
  - ▶ Ohje keskittyy erityisesti uusiin ja kehitteillä oleviin seurantatekniikoihin ja siihen sisältyy käytännön esimerkkejä yleisistä seurantateknologioista.
  - ▶ Artiklan soveltamisalan selventämiseksi ohjeessa tarkastellaan artikkelissa käytettyjä keskeisiä käsitteitä.
  - ▶ Ohjeluonnos on julkisella kuulemiskierroksella 28.12.2023 saakka.

Oikeudelliset asiat

- ▶ Euroopan neuvosto ja parlamentti ovat päässeet poliittiseen yhteisymmärrykseen EU:n kyberkestävyyssäädösehdotuksesta.^[19]
  - ▶ Kyberkestävyyssäädöksellä pyritään varmistamaan, että digitaalisia elementtejä sisältävät tuotteet, kuten verkkoon liitetyt kodin valvontakamerat, televisiot ja älykellot, ovat turvallisia ennen kuin ne saatetaan markkinoille.
  - ▶ Asetuksessa otetaan käyttöön EU:n laajuiset laitteisto- ja ohjelmistotuotteiden kyberturvallisuusvaatimukset.
  - ▶ Asetusta sovelletaan lähtökohtaisesti kaikkiin tuotteisiin, jotka on liitetty suoraan tai välillisesti toiseen laitteeseen tai verkkoon.
  - ▶ Alustavasti hyväksytyssä tekstissä on säilytetty komission ehdotuksen päälinja.
  - ▶ Alustavan yhteisymmärryksen jälkeen työtä jatketaan asetuksen yksityiskohtien viimeistelemiseksi ja molempien toimielinten on vielä vahvistettava koko teksti ennen virallista hyväksymistä.

Epäiletkö tietoturvaloukkausta?

Jos teihin on kohdistunut tai epäilette teihin kohdistuneen tietoturvaloukkauksen, olkaa yhteydessä meihin.

- ▶ Sähköinen lomake: <https://www.kyberturvallisuuskeskus.fi/fi/ilmoita>
- ▶ Sähköposti: cert@traficom.fi
- ▶ Puhelin: 0295 345 630 (arkisin klo 9-15)

Yhteiskunnan kannalta kriittisten organisaatioiden ilmoituslomake:
<https://eservices.traficom.fi/dataservices/forms/NISlomake.aspx>

Muissa asioissa voitte olla meihin yhteydessä osoitteessa kyberturvallisuuskeskus@traficom.fi

Kyberturvallisuuskeskuksen eri toimintojen ja hankkeiden yhteystiedot löydät keskitetysti täältä:
<https://www.kyberturvallisuuskeskus.fi/fi/ota-yhteytta/yhteystiedot>

Lähdeluettelo

- 1) Kyberturvallisuuskeskuksen viikkokatsaus - 46/2023

<https://www.kyberturvallisuuskeskus.fi/fi/ajankohtaista/kyberturvallisuuskeskuksen-viikkokatsaus-462023>

- 2) Tietoturvan kehittämisen tukea 24 yritykselle - enintään 100 000 euron tuet jaettiin loppuun

<https://www.kyberturvallisuuskeskus.fi/fi/ajankohtaista/tietoturvan-kehittamisen-tukea-24-yritykselle-enintaan-100-000-euron-tuet-jaettiin>

- 3) Commission welcomes political agreement on Cyber Resilience Act

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_6168

- 4) IRGC-Affiliated Cyber Actors Exploit PLCs in Multiple Sectors, Including U.S. Water and Wastewater Systems Facilities <https://www.cisa.gov/news-events/cybersecurity-advisories/aa23-335a>

- 5) Nämä asiat Supo toivoo sinun muistavan, kun hankit uutta verkkolaitetta <https://supo.fi/-/nama-asiat-supo-toivoo-sinun-muistavan-kun-hankit-uutta-verkkolaitetta>

- 6) Tietoturva on koko organisaation asia - vinkkejä henkilöstön tietoturvakoulutuksen suunnitteluun

<https://www.kyberturvallisuuskeskus.fi/fi/ajankohtaista/ohjeet-ja-oppaat/tietoturva-koko-organisaation-asia-vinkkeja-henkiloston>

Lähdeluettelo

- 7) 23.11.2022 5G uutisia 6G:stä ja työstä sen edistämiseksi, satelliiteista, 5G:n hyödyntämisestä terveysteknologiassa ja operaattoreiden terveiset <https://www.traficom.fi/fi/23112022-5g-uutisia-6gsta-ja-tyosta-sen-edistamiseksi-satelliiteista-5gn-hyodyntamisesta>
- 8) Suomi vahvasti mukana Euroopan 6G-taajuustyössä <https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/suomi-vahvasti-mukana-euroopan-6g-taajuustyossa>
- 9) Kansainvälinen 6G-työ tuottaa tulosta <https://uutiskirje.traficom.fi/etusivu/yhteydet/kansainvalinen-6g-tyo-tuottaa-tulosta.html>
- 10) 5G Momentum uutiskirje 4/2023 <https://uutiskirjeet.traficom.fi/a/s/166242289-696394a9cb0f269dd3288a92bd2e70ea/5629325>
- 11) Maailman radioviestintäkonferenssissa tärkeää varmistaa Suomelle riittävät taajuudet <https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/maailman-radioviestintakonferenssissa-tarkeaa-varmistaa-suomelle-riittavat-taajuudet>
- 12) Traficom määrää kampittaa rikollisten mahdollisuuksia tekstiviestihuijauksiin – organisaatiot voivat hakea lähettäjätunnuksensa suojausta 9.11.2023 alkaen <https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/traficomin-maarays-kampittaa-rikollisten-mahdollisuuksia-tekstiviestihuijauksiin>
- 13) SMS Sender ID -tunnus <https://www.traficom.fi/fi/viestinta/laajakaista-ja-puhelin/sms-sender-id-tunnus>

Lähdeluettelo

14) Lausuntopyyntö luonnoksesta määräykseksi teletoiminnan tietoturvasta

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=9b2016b9-a4a0-44d7-b160-c03fbae7de04>

15) Parliament backs plans for better access to, and use of, data <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20231106IPR09025/parliament-backs-plans-for-better-access-to-and-use-of-data>

16) Data Act: Council adopts new law on fair access to and use of data

<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/11/27/data-act-council-adopts-new-law-on-fair-access-to-and-use-of-data/>

17) Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS datan oikeudenmukaista saatavuutta ja käyttöä koskevista yhdenmukaisista säännöistä (datasäädös) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/ALL/?uri=COM%3A2022%3A68%3AFIN>

18) EDPB provides clarity on tracking techniques covered by the ePrivacy Directive

https://edpb.europa.eu/news/news/2023/edpb-provides-clarity-tracking-techniques-covered-eprivacy-directive_en

19) Kyberresilienssisäädös: neuvosto ja parlamentti sopuun digitaalisten tuotteiden turvallisuusvaatimuksista

<https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2023/11/30/cyber-resilience-act-council-and-parliament-strike-a-deal-on-security-requirements-for-digital-products/>